

FINANCE

**Jak jsou financované vaše stezky?
Jak je financována stavba a jak údržba?
Stačí vám prostředky na kvalitní údržbu?**

Pavel HORNÍK

Rychlebské stezky, Lipovské stezky

Jak jsou financované naše stezky? No, to bych taky rád věděl... Vlastně je to deset let pořád napínavé. Sice už úplně necítím hrozbu nějakého zásadního rozdílu (pokud na nás všechny, na celou společnost nedopadnou nicivě následky koronaviru), ale pořád mi není jasné, jak který rok vyjde. Letos začínáme sezonu s minusem po loňském náročném roku a už to samo o sobě není moc veselé. Ale alespoň víme, že některé věci musíme letos dělat jinak. Hlavní část nákladů na stavbu a údržbu stezek finančujeme sami z toho, co nám vydělá provoz Základny – příspěvky od bikerů, půjčovna kol, instruktöři, prodej suvenýrů, bikeshop... Obvykle se nám podaří získat i nějaký příspěvek z Olomouckého kraje či od naší obce. Ta výše se ale každý rok hodně mění. Někdy je to třeba milion, jindy dvě stě tisíc. Ale my musíme fungovat každý rok... Pak jsou tady příspěvky od našich partnerů – firem našich příznivců a od několika málo místních osvěcených ubytovatelů. To dá dohromady třeba 200 000. (Necelá polovina z toho jsou ubytovatelé.) Zejména u místních ubytovatelů jsou ještě velké rezervy a taky by bylo super, kdyby třeba obec řekla, že nám bude pravidelně přispívat nějakou významnější částku.

V loňském roce jsme například od obce dostali 150 000 Kč. My jsme jim oproti tomu na ubytovacích poplatcích odvedli přes 60 000 a celkem na ubytovacích poplatcích vybrala obec něco kolem 220 000 Kč. Rozpočet obce přitom bývá kolem osmi milionů. Nějak v těch číslech nevidím logiku. Uvážíme-li, že v obci je přes 30 ubytovatelů a celkem kolem 800 lůžek. V sezoně je tu osm hospod. Takže provoz stezek se výrazně dotýká životní úrovni místních obyvatel. Ale třeba se to letos konečně někam posune.

Čistě na údržbu stezek v posledních letech potřebujeme pět borců na deset měsíců v roce plus brigádníky navíc během léta. Mzdové náklady na jednoho zaměstnance jsou 35 000 Kč měsíčně. To znamená, že za měsíc je to 175 000 Kč. Za sezonu 1,75 milionu, s brigádníky regulérní dva miliony. Plus provoz aut, technika, náradí, materiál... Minimálně dalších 500 000, a to jsem ještě hodně při zemi. Takže musíme dát dohromady 2,5 milionu, aby stezky fungovaly. A na to, abychom peníze vydělali, musíme zaměstnávat další pracovníky našeho infocentra, kteří si na sebe nejdřív taky musí vydělat. Je to boj. Kůrovcová kalamita nám už tři roky přidělává práci. Během zimy se objevila další postižená místa a do narušených porostů už třikrát během zimy

udeřil orkán. Další má přijít nedlouho poté, co píšu tahle slova. Na trailech leží stovky vývratů. Bude to hodně náročné nachystat stezky na otevření a udřít je v chodu. Kdyby nebylo kalamity, stačí nám na údržbu poloviční náklady. Na vytěžených plochách je navíc daleko pracnější údržba. Stromy stezky totiž chrání před přímým deštěm a sluncem. Navíc paseky rychle zarůstají ostružinami a trávou. Je nutné je oříznout někdy i každé dva týdny, jinak by stezka byla neprůjezdná. Dříve nám stačil jeden křivoňez, dnes máme dva a na jaře se téměř nezastaví. Takže tak. Držte nám palce a podporujte nás. Díky!

Roman KALABUS

Bike resort Valašsko

Financování můžeme kolegům v jiných krajích jen závidět. Zlínský kraj neposkytuje vůbec žádné prostředky na údržbu nebo stavbu stezek. Po jednání s hejtmanem se snad otevří nějaký menší prostor na financování alespoň údržby, ale poprvé moc tomu nevěřím. Opravy tratí na území obcí finančuj obce, například ve Zdechově v loňském roce po těžbě probíhala oprava tratě, podobně ve Velkých Karlovicích. V Bikeparku Kyčerka jsme využili prostředků vlastníka k větším opravám před dvěma lety, další údržbu jsme financovali z tržeb z jízdného a také podnikatelské činnosti, bohužel vysoký nájem nám neumožňuje dovolit si rozsáhlejší úpravy. V obcích je to jak kde. Tam, kde je starosta fanda a hlavní vizionář a uvědomuje si potenciál tohoto segmentu cestovního ruchu (u nás na Valašsku je to zařazeno do této kategorie), tak až takový problém není, ale samozřejmě třeba ve Vsetíně, kde se změnilo vedení města, které – i když jsou to mladí lidé – ten potenciál nevidí ani ne mají jiné priority. Tím zabíjejí jeden z nejlepších projektů u nás. Prostředků na údržbu a rozvoj ale samozřejmě není a nebude nikdy dost. No a když nám kraj a ani obce nepřispějí, tak hledáme cestu jinou, třeba ve spolupráci s přeshraničními partnery nebo dodavateli cyklo vybavení a podobně.

Jan REJL

Trutnov Trails

Otázka financí je stejně jako v dalších podobných oborech věčná. Asi jako každé trail centrum v České republice ji řešíme každoročně se značným napětím, prakticky existencionálně. Oproti jiným lokalitám máme výhodu v blízkosti Trutnova, většího města se sportovní tradicí a osvíceným vedením, které pro podporu sportu a nově i cestovního ruchu dělá hodně. Naším hendičkem je naopak absence klasické základny s hospodou a kempem, která by generovala finance na údržbu.

Výstavbu nových trailů realizujeme z dotací města, Královéhradeckého kraje nebo crowdfundingové podpory samotných bikerů. Převážnou většinu kilometrů stezek jsme ale realizovali svépomocí za obrovského nadšení lidí kolem TT. Díky tomu máme cenu za výstavbu kilometru stezky až směšně nízkou a na každou sezónu nachystáme vždy několik novinek či vylepšení. Jedna věc je stezky vybudovat, ruku v ruce s tím ale musí jít i pravidelná a kvalitní údržba. A ta je s narůstajícím počtem kilometrů i návštěvníků rok od roku náročnější, a tím i dražší. Část prací můžeme znova realizovat formou dobrovolnických brigád, každého ale samozřejmě mnohem více baví ve svém volném čase něco nového budovat, než opravovat „staré a rozbité“. Takže opravy trailů, lávek, čištění odvodnění, likvidace následků těžby a větru nebo i vyžínání trávy leží na hřbetech naší trail crew.

Sehnat peníze na výplaty, pohonné hmoty, materiál a náradí, mobilní WC a podobně není vůbec jednoduché, nehledě na to, že nás čeká budování nového zázemí. Tady vstupují do hry další naši partneři a samotní bikeri. Každý pomáhá, jak nejlíp může – úpicí firma BP Lumen poskytuje testovací flotilu kol Qayron do naší půjčovny, vozíme se zapůjčeným fordem od Auto Trutnov, z Náchoda nás obléká Pinguin a Acepac a naše kola obouvá Mitas. A k tomu spousta dalších, zejména lokálních partnerů z cyklo branže i mimo ni. Bylo by skvělé, kdyby se ve větší míře zapojili i ubytovatelé, kterým celkem spolehlivě plníme jejich kapacity – a zatím je mezi nimi jenom minimum přispívajících.

Sami bikeri nás mohou podpořit zakoupením dárkových předmětů a doplňků, jejichž sortiment také rok od roku vylepšujeme. No a nejlepší variantou je dobrovolný příspěvek na údržbu trailů, který můžete v různé výši nechat v našem trail centru nebo poslat přímo přes QR kód mobilním telefonem.

Pevně věříme, že finance na další sezónu dáme dokupy a společně s vámi si užijeme parádní bikování na TT, navíc plné novinek.

**lidé&
HORY**
www.lideahory.cz

Časopis lidé&HORY časopis ALPENVEREIN.CZ

Nejrozšířenější český odborný časopis zaměřený na alpinismus a všechny druhy volnočasových aktivit na horách

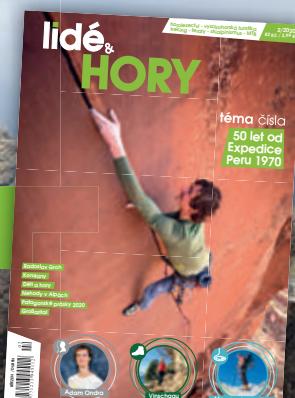
Ročník 2020:

formát A4, standardně 102 stran, uvnitř panorama 3 x A4, jednotlivá čísla 82 Kč, celoroční předplatné 475 Kč

Celoroční předplatné (6 čísel) pro členy ALPENVEREIN.CZ, KČT a ČHS 305 Kč.

Předplatné on-line na
www.predplatne.lideahory.cz

**Staňte se členem ALPENVEREIN.CZ nebo KČT.
Získejte výhodně časopis lidé&HORY a TURISTA.**

ROK NA TRAILU²

Martin PÍŠA

Trail Park Klínovec

Financování staveb a údržby stezek je velké téma a je dobré, že ho na těchto stránkách otevíráme. Stezky sice po pár letech vypadají, jako by v lese byly odnepaměti a že je postavila parta hodných lesních skřítků, ale je třeba si uvědomit, že stezky nevznikají samy, že každá práce, materiál, náradí a technika něco stojí a že je třeba neustále hledat možné zdroje financování na údržbu. Není zase tak obtížné stezku postavit, na to se ještě peníze sehnat dají, ale málokdo při prvotní investici myslí na údržbu, která v případě úspěšné stezky může znamenat závazek minimálně na desítky let.

Stezky Trail Parku Klínovec byly postaveny díky investici Skaireálu Klínovec. Bez této počáteční investice Skaireálu by vznikaly jen velmi těžko, protože na jejich výstavbu nebyla použita žádná dotace. V době, kdy záměr vznikal, ani nebyly vypsány tyto typy titulů. Poděkování patří městu Jáchymov, Lesům Jáchymov a Lesům ČR, na jejichž pozemcích se naše traily nachází, a dále Karlovarskému kraji, který se finančně spolupodílí na zhotovení prováděcí dokumentace. Na následnou údržbu je Trail Park již schopen si vydělat sám. V tuto chvíli má naše trail crew pět stálých členů. Na jaře, kdy musíme ve velmi krátké době traily po zimě připravit, tak na stezkách pomáhá ještě dalších několik kluků až do počtu 15 lidí. Kromě platů pro kopáče utrácíme další peníze za využití strojů, jejich opravy nebo třeba stavební materiál.

S nedostatkem financí na údržbu se potýká hodně trail center. Bikeparky jsou na tom o poznání lépe díky tomu, že získávají peníze na údržbu z provozu lanovky. Nikoho u nás ale lanovku využívát nenutíme. Na traily může vyrazit biker i bez jízdenky třeba v rámci své výjídky po Krušných horách nebo může v rámci fyzicky vydupat zpět na Klínovec za své. Snažíme se stavět zábavné stezky, aby jedna jízda byla málo a aby biker měl chuť si ji dát vícekrát, než na kolik výjezdů jim stačí síly. Zároveň si mohou být jistí, že drtivá většina z tržeb lanovky se vrádí zpět ve formě stavby nových úseků, údržby a odměn pro kopáče.

Petr MIŠKO

Trail of Life – Bílé Karpaty

Financování projektu je složitá věc sama o sobě. Nicméně v budování nových lokalit, proznačení stávajících MTB okruhů a singltrailů nás finančně podporuje Jihomoravský kraj a obec Tvarožná Lhota. Kraj nám také v roce 2019 přispěl na náradí a údržbu stávajících trailů. Za tuto podporu jsme hodně vděční. Také díky našim partnerům můžeme náš projekt posouvat dál. Bohužel příspěvky na celoroční údržbu nevystačí. Naštěstí máme skvělou komunitu a partu Trail building crew TOFL. Tato parta se údržbě věnuje dobrovolně ve svém volném čase, za což jí patří opravdu velký dík. A je dobré, že se řídíme heslem „No dig, no ride“.

Lukáš ČERNÝ

Bikepark Tanvaldský Špičák

Vznik našich stezek a bikeparku na Tanvaldském Špičáku před třemi lety byl společně financován příspěvkem ze stran obcí (Tanvald, Albrechtice v Jizerských horách a Lesy ČR) na projektovou dokumentaci. Stavbu samotných stezek financovaly Lesy ČR a nadšenci z DH-FR racing Tanvald svými dobrovolnými hodinami. Stezky jsou majetkem Lesů ČR a správcovství bylo po dohodě s Lesy ČR vloženo do rukou Sdružení cestovního ruchu Jizerské hory (SCRJ), do kterého přispívají Tanvald, Desná, Jablonec nad Nisou, Janov nad Nisou, Bedřichov, správce areálu SKI Bižu, s.r.o., a DH-FR racing Tanvald plus některé ubytovatelé.

Dnešní provoz a údržba stezek je financována SKI Bižu, s.r.o., z provozu lanovek a SCRJ z příspěvků od členů sdružení. V případě, že jsou stezky poškozeny těžbou, zapojují se do financování oprav i Lesy ČR. Během roku proběhne i několik dobrovolných brigád. Další prostředky na rozvoj a kvalitní údržbu se snažíme získat z prodeje pásků a upomínkových předmětů.

Myslím si, že prostředků máme tak akorát, abychom zajistili kvalitní opravy po zimě. V průběhu sezony by prostředků mohlo být více, abychom nemuseli čekat, až se něco pokazí tak, že už je to nebezpečné, a mohli na to jít hned, jak se poškození objeví. V tomto roce bychom rádi byli s údržbou ještě aktivnější, protože se ukázalo, že je potřeba i v průběhu hlavní sezony procházet stezky a při suchém počasí odstraňovat drobné kamínky, které hlavně v klopených zatáčkách působí některým bikerům potíže.

